

IZVJEŠTAJ O RADU CENTRA ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE ZA 2023. GODINU

Zagreb, ožujak 2024. godine

NAPOMENA:

Ovaj izvještaj rada pripremio je tim Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce, a namijenjen je članovima udruge, stručnim suradnim službama Centra Sunce, donatorima i ostalim zainteresiranim za naš rad.

Svi podaci u izvještaju su povjerljivi te se s njima tako treba postupati.

Popis korisnika nalazi se zaštićen u arhivi udruge, a na uvid ga može dobiti ovlaštena osoba donatora, partnera ili financijera.

SADRŽAJ

1. O CENTRU ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE	4
1.1. RAZVOJ I DJELOVANJE CENTRA SUNCE	4
1.2. PARTNERSTVA, SURADNJA I FINACIJERI	4
1.3. CILJEVI	5
1.4. KORISNICI U 2023. GODINI	6
1.5. INSTITUCIONALNI RAZVOJ	7
2. OSNOVNE INFORMACIJE O RADU CENTRA SUNCE U 2023. GODINI	7
2.1. RAD UPRAVNIH I STRUČNIH TIJELA	7
2.2. ČLANSTVO	8
2.3. OSOBLJE CENTRA SUNCE	9
2.4. PROSTOR DJELOVANJA	11
3. PROVEDENI PROGRAMI CENTRA SUNCE I OSVRT NA EFEKTE AKTIVNOSTI	12
3.1. POTICAJNA OBITELJ	13
3.1.1. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Sisačko-moslavačka	13
3.1.2. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Varaždinska	14
3.2. UDOMITELJSTVO - SIGURNOST OBITELJSKOG DOMA ZA SVAKO DIJETE	17
3.3. MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT - PRILAGOĐENA SPORTSKA ŠKOLA ZA DJECU I MLADE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU	19
3.3.1. Moje pravo na igru i sport	19
3.3.2. Moje pravo na pokret, govor i čitanje - ESF	21
3.4. SENIORSKE AKTIVNOSTI - treća godina provedbe	23
3.5. JAČANJE KAPACITETA OCD-a za odgovaranje potrebe lokalne zajednice - ESF	25
3.6. ZDRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE	27
4. BROJ KORISNIKA PO PROGRAMIMA/PROJEKTIMA/AKTIVNOSTIMA UKUPNO	30
5. VREDNOVANJE USPJEŠNOSTI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	30
6. SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA, UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI	30
7. MEDIJSKA PROMOCIJA I SURADNJA S MEDIJIMA	31
8. ZAKLJUČAK	35

1. O CENTRU ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE

1.1. RAZVOJ I DJELOVANJE CENTRA SUNCE

Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce osnovan je od strane stručnjaka koji su do tada provodili psihosocijalne, edukativne i druge programe radom u više udruga, međunarodnih organizacija, tvrtki i državnih ustanova. Prethodnim bogatim iskustvima članova te profesionalnim pristupom Centra Sunce i istaknutim rezultatima prepoznatim od nadležnih državnih tijela i šire javnosti, Centar Sunce je brzo zauzeo visoku tržišnu i javnu poziciju.

Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce registriran je kao udruga 2004. godine u Gradskom uredu za opću upravu - Grad Zagreb.

1.2. PARTNERSTVA, SURADNJA I FINACIJERI

Partnerstva i suradnja u lokalnoj zajednici i šire

Pod partnerstvom podrazumijevamo mrežu odnosa i solidarnosti na tri razine: lokalnoj, regionalnoj/nacionalnoj i međunarodnoj, s ciljem organizacijskog, financijskog i programskog osnaživanja dotičnih organizacija civilnog sektora koje imaju slična i/ili ista programska područja djelovanja. Suradnja se ostvaruje međusektorskim i multisektorskim pristupom u svrhu unapređenja zajednice i poboljšanja kvalitete življenja djece, mladih, obitelji i svih ostalih građana.

Domaći partneri i suradnici na razini udruge i pojedinih projekata

- Vijeće gradske četvrti Trešnjevka Jug
- Vijeće gradske četvrti Trešnjevka sjever
- Centar za socijalnu skrb Karlovac
- Centar za socijalnu skrb Ivanić - Grad
- Centar za socijalnu skrb Vrbovec
- Centar za socijalnu skrb Kutina
- Dom zdravlja Trešnjevka
- Osnovna škola Tomaša Goričanca Mala Subotica
- Osnovna škola Cestica
- Osnovna škola Mate Lovraka Kutina
- Osnovna škola Zvonimira Franka Kutina
- Kineziološki fakultet
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu
- Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom
- Dom umirovljenika Trnje u Zagrebu
- Dom za starije osobe i Gerontološki centar Trešnjevka
- Dom za starije osobe Sv. Josip Zagreb
- Knjižnice grada Zagreba
- Udruga za Down Zagreb
- OZANA-Dnevni centar za rehabilitaciju i radne aktivnosti
- Caritasova Kuća ljubavi Zagreb
- Mjesni odbor Knežija
- Mjesni odbor Prečko
- Mjesni odbor „Dr. Ante Starčević“
- Mjesni odbor Ljubljana
- Dom za starije osobe Park, Zagreb
- Sportsko rekreativno društvo Maars, Zagreb
- Nastavak suradnje s osnovnim školama u četvrti (OŠ Horvati, OŠ Ljubljana i OŠ Voltino, OŠ Alojzija Stepinca na Vrbanima i dr.)
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb
- Dječji vrtić Martijanec – Varaždinska županija
- Dječji vrtić JUREK, Gornja Stubica – Krapinsko-zagorska županija

- Dječji vrtić RODA (iz Ivanić Grada) – Zagrebačka županija
- Dječji vrtić IVANIĆ GRAD – Zagrebačka županija
- Dječji vrtić „HLOJKICA“ – Primorsko-goranska županija
- Dječji vrtić Zeko, Varaždin – Varaždinska županija
- Dječji vrtić Ludina, iz Velike Ludine – Sisačko-moslavačka županija
- Dječji vrtić Bedekovčina – Krapinsko-zagorska županija
- Dječji vrtić Jaglac, Kumrovec - Krapinsko-zagorska županija
- Dječji vrtić Vrbovec – Zagrebačka županija
- Općina Krnjak
-

Domaći financijeri

- Europska unija iz Europskog socijalnog fonda
- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo kulture i medija
- Središnji državni ured za demografiju i mlade
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Grad Zagreb - Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
- Privatne tvrtke i građani koji su donirali sredstva za programe Centra Sunce

1.3. CILJEVI

Cilj udruge je stvaranje društva koje omogućava/pruža pojedincima svih životnih dobi jednaku priliku za realiziranje vlastitih potencijala kroz organiziranje i provođenje izvaninstitucionalnog obrazovnog, odgojnog, psihosocijalnog, savjetodavnog, rekreativnog, zdravstvenog, kreativnog, znanstveno-istraživačkog, izdavačkog, ekološkog i samoodrživog te humanitarnog rada sa svrhom poticanja ljudskih vrijednosti i razvoja pojedinaca, obitelji (djeca, mladi, roditelji i stariji) grupa i zajednica.

Centar Sunce ima za cilj postojećim i planiranim projektima razvijati i unapređivati odnose između članova obitelji, doprinijeti smanjenju porasta poremećaja u ponašanju kod djece i mladih, pravovremenim intervencijama spriječiti razvoj psihičkih smetnji u djece i mladih, tretmanskim intervencijama omogućiti pojedincima zdrav način življenja, edukacijom i informiranjem pomoći roditeljima u odgoju uspješne i zadovoljne djece te drugi specifični ciljevi koji su potrebni za razvoj sigurne, poticajne, kreativne i manje opasne okoline.

U 2023. godini Centar Sunce nastavlja njegovati tri osnovna smjera rada, prema Strategiji Centra Sunce za razdoblje od 2023.-2027. godine:

I. PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

- a) **Razvoj zdravih stilova života i zdravih navika** kod djece i mladih osoba kroz preventivne i kurativne aktivnosti usmjerene na različite oblike neprihvatljivog ponašanja nad i među djecom i mladima, prevencija ovisnosti te unapređenje njihovog psihičkog i fizičkog zdravlja
- b) **Sadržaji namijenjeni roditeljima** i budućim roditeljima
- c) **Sadržaji namijenjeni poboljšanju znanja i vještina nastavnika, učitelja i stručnih suradnika** koji rade u školama i drugim psihosocijalnim ustanovama i budućim stručnjacima (studenti društveno-humanističkih fakulteta) za pružanje psihosocijalne podrške krajnjim korisnicima
- d) **Sadržaji namijenjeni poboljšanju i očuvanju psihofizičkog zdravlja osoba starijih od 55 godina**
- e) **Alternativni oblici skrbi i podrške**

II. AKTIVNOSTI ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZDRAVLJA - SPORTSKO-REKREATIVNE AKTIVNOSTI

- a) **Sadržaji za unapređenje psihofizičkog zdravlja djece i mladih te djece i mladih s teškoćama u razvoju**
- b) **Sadržaji za unapređenje psihofizičkog zdravlja roditelja, budućih roditelja i odraslih pojedinaca**

- c) Sadržaji za razvoj zdravih stilova života i unapređenje psihofizičkog zdravlja zaposlenika i svih radno sposobnih osoba te organizacija
- d) **Sadržaji za očuvanje psihofizičkog zdravlja starijih osoba**

III. OBRAZOVANJE DJECE, MLADIH I ODRASLIH - CJELOŽIVOTNO UČENJE

- a) **Sadržaji za razvoj poduzetništva**
- b) **Sadržaji namijeni razvoju demokratizacije i civilnog društva te razvoju volonterizma**
- c) **Obrazovni sadržaji za djelatnike javnih ustanova**, koje se bave djecom i mladim osobama i buduće stručnjake
- d) **Sadržaji za osobni i profesionalni razvoj** (cjeloživotno učenje)
- e) **Promicanje društveno odgovornog poslovanja**
- f) Potreba za kreativnim izražavanjem i kulturnim programima
 - Ekspresivni i kreativni razvoj
 - Kulturno obogaćivanje
- g) Očuvanje prirode, ekologija i održivi razvoj
 - Edukacije i osvještavanje za djecu i mlade u obrazovnim institucijama
 - Edukacije i osvještavanje za djecu i mlade u lokalnoj zajednici
 - Edukacije i osvještavanje za odrasle

1.4. KORISNICI U 2023. GODINI

Udruga je u 2023. godini provodila aktivnosti/programe/projekte za slijedeće ciljane skupine:

- djeca - opća populacija
- djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- djeca do 14 godina
- djeca od 14-18 godina
- djeca iz obitelji korisnika sustava socijalne skrbi
- djeca s poremećajima u ponašanju
- djeca s teškoćama u razvoju
- djeca u riziku od socijalne isključenosti
- građani - opća populacija
- jedno roditeljske obitelji
- manjine - općenito
- predstavnici medija
- mladi - opća populacija
- mladi s poremećajima u ponašanju
- mladi s teškoćama u razvoju
- nezaposleni
- obitelji
- odgojno-obrazovne ustanove
- odgojno-obrazovni djelatnici
- osobe s invaliditetom
- osobe s intelektualnim teškoćama
- osobe starije životne dobi
- osobe u riziku od siromaštva i siromašne osobe
- poslovne organizacije
- roditelji
- roditelji djece s teškoćama u razvoju
- studenti
- trudnice
- učenici
- umirovljenici

- ustanove socijalne skrbi
- volonteri.

1.5. INSTITUCIONALNI RAZVOJ

Svjesni potreba i važnosti kontinuiranog obnavljanja znanja i unapređivanja vještina, u Centru Sunce se radi na stalnom poboljšanju profesionalnih i stručnih kapaciteta.

U svrhu postizanja tog cilja ostvaruje se razmjena informacija između svih aktivnih članova Centra Sunce, šalju se obavijesti o stručnim edukacijama, seminarima i konferencijama, provodi se intervizija za sve koji direktno rade s klijentima, barem jednom godišnje provodi se evaluacija rada svakog zaposlenika te se omogućuju odlasci na edukacije i seminare koliko je to moguće.

Zaposlenici i članovi Centra Sunce su ove godine aktivno sudjelovali na nekoliko vanjskih edukacija i stručnih skupova:

- 5.12.2023. - Web: Pripreme za sastavljanje GFI za 2023., za neprofitne organizacije
- 25.04.2023. - Inovativni modeli prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnoga društva, u organizaciji Centra za civilne inicijative
- NLP Master, u organizaciji NLP couching akademija, u periodu od 10.03.2023. do 2.07.2023. godine
- edukacija za integrativnu dječju psihodramu sklopu Centra za psihodramu, od početka 2023. godine
- edukacija za Gestalt terapeuta u organizaciji Gestalt centar Homa d.o.o., tokom 2022/23. godine.

INTERNE EDUKACIJE

Nastavljena je provedba **interne edukacije** u svrhu jačanja organizacijskih i/ili stručnih kapaciteta - za tim (volontere i zaposlenike Centra Sunce, kao i za korisnike na pojedinim projektima) održane su sljedeće edukacije:

- Edukacija za volontere (kako prenijeti znanje učenicima, kako bolje učiti, koje su strategije važne za lakše usvajanje gradiva)
- Edukacija za asistente u treningu na programu „Moje pravo na igru i sport“ (rad s djecom s teškoćama u razvoju) i edukacija za studente Kineziološkog fakulteta
- Edukacija volontera/anketara za istraživanje u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama“
- Redovito održavanje timskog sastanka uživo ili *online*.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O RADU CENTRA SUNCE U 2023. GODINI

2.1. RAD UPRAVNIH I STRUČNIH TIJELA

U 2023. godini održane su dvije redovne sjednice Skupštine Centra Sunca.

Na redovnoj-izbornoj Skupštini 23.3.2023. godine predstavljene su sljedeće aktivnosti:

- Prihvatanje dnevnog reda Skupštine
- Izbor zapisničara i ovjervitelja zapisnika
- Ažuriranje popisa članova u 2023. godini i utvrđivanje kvoruma
- Zamjena dva člana Nadzornog odbora – predlaganje novih članova i glasanje
- Zamjena dva člana Upravnog odbora – predlaganje novih članova i glasanje
- Predstavljanje izvještaja o radu u 2022. godini i plan za 2023. godinu
- Predstavljanje i prihvatanje Strategije Centra Sunce za period od 2023. do 2027. godine
- Predlaganje manjih izmjena Statuta i prihvatanje istih

- Razno.

Na redovnoj i izbornoj Skupštini 19.12.2023. godine, predstavljene su sljedeće aktivnosti:

- Prihvaćanje dnevnog reda Skupštine
- Izbor zapisničara i ovjervitelja zapisnika
- Ažuriranje popisa članova u 2023. godini i utvrđivanje kvoruma
- Zamjena dva člana Nadzornog odbora – reizbor
- Zamjena jednog člana Upravnog odbora – reizbor
- Predstavljanje izvještaja o radu u 2023. godini i plan za 2024. godinu
- Rebalans proračuna za 2023. godinu
- Predstavljanje i prihvaćanje Operativnog plana za 2024. godinu
- Predstavljanje i prihvaćanje Financijskog plana za 2024. godinu
- Dorada cjenika za 2024. godinu
- Odluku o izmjenama i dopunama Statuta udruge Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce
- Razno.

Na sjednicama Upravnog odbora, provedena je kontrola provedbe pojedinih projekata i projektnih aktivnosti, rađena je godišnja analiza ostvarenja Operativnog i Financijskog plana za 2023. godinu i Strategije za period od 2023.-2027. godine te ostvarivanje unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti, rađeni su planovi za 2023. i 2024., izrađen je Operativni plan i program te Financijski plan za 2024. godinu.

2.2. ČLANSTVO

Broj članova u 2023. godini u Centru Sunce je 17:

- 13 aktivnih članova
- 4 pasivnih članova

Sukladno članku 17. Statuta, tijela upravljanja Udrugom su:

1. Skupština
2. Upravni odbor
3. Nadzorni odbor

Članstvo u Centru Sunce

Članstvo može biti aktivno, pasivno i počasno.

Aktivni članovi su osobe koje u potpunosti prihvaćaju ciljeve Udruge i to pismeno potvrde, odnosno osobe koje sudjeluju u radu Udruge aktivno; čine ih zaposlenici i suradnici koji su ispunili Pristupnicu i platili godišnju članarinu za tekuću godinu. Imaju pravo birati i biti birani u tijela Udruge. Aktivnim članom postaje se na temelju odluke Upravnog odbora koju potvrđuje Skupština. Upravni odbor ima pravo odbiti zahtjev za aktivnim članstvom. Aktivni članovi imaju pravo sudjelovati na Skupštinama Udruge, donositi odluke i biti birani na rukovodeće funkcije Udruge.

Pasivni članovi su osobe koje koriste sadržaje/aktivnosti Udruge za svoje potrebe; osobe koje aktivno sudjeluju u pisanju i realizaciji nekog projekta Udruge i ostali građani, a izrazili su želju da postanu članovi. Nemaju pravo donošenja odluka vezanih za rad Udruge i ne mogu biti birani u tijela upravljanja. Pasivni članovi imaju pravo sudjelovati na Skupštinama u svojstvu promatrača. Pasivni članovi trebaju ispuniti Pristupnicu i platiti godišnju članarinu za tekuću godinu.

Aktivni član može postati svaki pasivni član na vlastiti pismeni zahtjev ili uz njegovu suglasnost po pismenom prijedlogu člana Upravnog odbora, Predsjednika Upravnog odbora ili pojedinog člana Skupštine, ukoliko je osoba aktivno sudjelovala u radu Udruge najmanje 12 mjeseci. Odluku o prijemu pasivnog člana u aktivno članstvo donosi Upravni odbor, a potvrđuje Skupština.

Aktivni član može postati pasivni član na vlastiti pismeni zahtjev ili po pismenom prijedlogu člana Upravnog odbora, Predsjednika Upravnog odbora ili pojedinog člana Skupštine ukoliko u razdoblju od 12 mjeseci ne sudjeluje aktivno u radu Udruge. Odluku donosi Upravni odbor, a potvrđuje Skupština.

Počasni član je osoba koja je osobnim radom i zalaganjem osobito pridonijela rezultatima i ostvarivanju ciljeva Udruge. Počasni član može postati i državljanin strane države. Počasnog člana bira Skupština na prijedlog Upravnog odbora.

Može sudjelovati u radu Skupštine, ali ne može birati i biti biran u tijela udruge, ne može odlučivati i nije dužan plaćati članarinu. U Nadzorni odbor može biti biran.

Prijedlog za počasno članstvo može dati svaki aktivni član Udruge ili Skupština na prijedlog Upravnog odbora.

Odluku o počasnom članstvu donosi Skupština.

Članovi Udruge plaćaju članarinu u iznosima koje utvrdi Upravni odbor.

Upravni odbor određuje vremenski period ili intervale plaćanja članarine koji mogu biti mjesečni, tromjesečni, godišnji ili drugo.

Članice/članovi Upravnog odbora do 21.09.2020. godine su bili:

- I. Tanja Prekodravac
- II. Dragana Stanić
- III. Daniel Brkan
- IV. Matija Marković
- V. Maja Novak (od 29.10.2020.)

Predsjednica Upravnog odbora je Tanja Prekodravac.

Zamjenica Predsjednice je Maja Novak

Članovi Nadzornog odbora su:

- I. Latica Mladina
- II. Mauro Lukić
- III. Davor Čović

Mandat članova Upravnih tijela traje 4 godine, od 21.09.2020. do 21.09.2024. godine.

Od 19.12.2023. godine članovi Upravnog odbora su (čekamo još odobrenje od Gradskog ureda za udruge):

- I. Tanja Prekodravac
- II. Ana Jadrešin
- III. Daniel Brkan
- IV. Matija Marković
- V. Blaž Krajinović

Članovi Nadzornog odbora su:

- I. Lana Jurčec
- II. Lana Nacinović
- III. Mauro Lukić

2.3. OSOBLJE CENTRA SUNCE

U 2023. godini Centar Sunce ima kontinuirano stalno zaposlene osobe, s manjim promjenama u osoblju, a prosječno je na razini godine bilo zaposleno 5-6 osoba. Osim stalno zaposlenih angažirani su vanjski suradnici, vježbenici i volonteri, i aktivnosti se provode u kontinuitetu:

Aktivnosti na razini udruge tijekom 2023.g. provodi tim od 9 zaposlenika:

1. Voditeljica ureda i projekata: (ugovor o radu, na neodređeno – puno radno vrijeme). Prof. kineziologije i kondicijska trenerica
2. Koordinatorica projekata i administratorica: (ugovor o radu, na određeno – puno radno vrijeme, do 13.09.2023. godine), dipl. soc. radnica
3. Koordinator projekata i kineziolog: (ugovor o radu na puno radno vrijeme, do 24.07.2023. godine). Prof. kineziologije i kineziterapeut.
4. Voditeljica projekata i autorica projekata/psihologica: (ugovor o dopunskom radu do 8 sati tjedno, osoba s invaliditetom, do 31.08.2023. godine). Dipl. psihologica i dipl. socijalna radnica.

5. Asistentica voditelju projekta i administratorica, (ugovor o radu na pola radnog vremena, na određeno do 14.07.2023. godine)
6. Voditeljica projekata i strateškog razvoja (zaposlena je na pola radnog vremena - Ugovor o radu na puno radno vrijeme s rješenjem Prava na rad s polovicom punog radnog vremena, temeljem prava zaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju (HZZO), na neodređeno)
7. Specijalist u marketingu (ugovor o radu od 1.08.2022. – 31.07.2023. godine, na određeno – puno radno vrijeme), magistar struke poslovne ekonomije.
8. Voditelja obrade podataka i sudjelovanje u izradi metodologije za Mapiranja (ugovor o dopunskom radu, na određeno, do max 180 sati godišnje), mag. Sociologije (od 1.10.2022. do 31.05.2023. godine)
9. Voditelj Participativne aktivnosti čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija djece s teškoćama u razvoju (ugovor o radu na pola radnog vremena, od 6.12.2022. do 18.01.2024. godine godine, na određeno), mag. soc. pedagogije

U 2023. godini i dalje smo usmjereni na jačanje Udruge u organizacijskom, programskom i u kadrovskom smislu, osnaživanju i održavanju tima volontera i suradnika, brojčano i stručno, s ciljem razvijanja i provođenja aktivnosti i programa koji promiču i unapređuju razvoj i zdravlje građana.

Tim je oformljen i stabilan, ciljano od zaposlenika i suradnika različitih struka, kao i velikog broja volontera koji nose aktivnosti i osiguravaju kvalitetu rada, a kroz edukacije i supervizije omogućeno je njihovo profesionalno usavršavanje i rast. Edukaciji i redovitoj interviziji volontera posvećujemo veliku pažnju kako bismo time osigurali kvalitetne i stručne usluge klijentima/korisnicim.

Volonterski angažman

Osim zaposlenika, u odvijanju aktivnosti tijekom 2023. godine sudjelovao je velik broj volontera i vanjskih suradnika – 110 volontera s ukupno 1049 sata volonterskog rada na različitim aktivnostima. I ove godine smo imali volontere koji su više volontirali dugoročno (što je sve više potreba na našim aktivnostima), dok smo prošlih godina bilježili veći broj volontera koji su volontirali kratkoročno.

Broj volontera i broj odrađenih volonterskih sati u udruzi tijekom 2023. godine je prijavljen mjerodavnom Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, kako bi se što kvalitetnije pratio broj odrađenih volonterskih sati na razini čitave Hrvatske.

Među studentima društveno humanističkih fakulteta, Centar Sunce je prepoznat kao organizacija koja pruža kvalitetna znanja i iskustva kroz sudjelovanje u aktivnostima, edukaciju i superviziju, stoga imamo jako dobar odaziv volontera-studenata.

2.4. PROSTOR DJELOVANJA

Udruga djeluje u Zagrebu na 2 lokacije: na području Trešnjevke, na Knežiji Albaharijeva ; u Golikovoj ulici 44 i u Ulici Stjepana Bencekovića 19 (Kajzerica).

U Albaharijevoj 2, Knežija, povremno koristimo sljedeće prostore: URED/SOBA 2, Galerija/Prostorija, Velika dvorana, Soba 4.

Prostora u Golikovoj 44, Voltino: Stan u suterenu (oko 40m2) na korištenje od ponedjeljka do petka od 8-21 sat.

Prostor u Golikovoj treba popravak sanitarnog čvora i vlaga u zidovima, postavljanje radijatora i uspostavu grijanja na toplanu, no prema financijskim mogućnostima Mjesnog odbora u 2022. godini nije bila moguća intervencija.

Prostor u Ul. Stjepana Bencekovića 19 (Kajzerica)

Stan na 3. katu (najam) na korištenje od ponedjeljak do petka.

3. PROVEDENI PROGRAMI CENTRA SUNCE I OSVRT NA EFEKTE AKTIVNOSTI

Tijekom 2023. godine provedeni su sljedeći programi/projekti, te popis projekata/programa koji se nastavljaju provoditi i nakon 2023. godine:

PROJEKTI KOJI SU PROVEDENI I ZAVRŠENI U 2022/23. GODINI				
PROJEKT	DONATOR	VODITELJ	IZNOS	VRJEME TRAJANJA PROJEKTA
„Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete – Aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima“ - 3. godišnji - 3. GODINA	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Maria Tomić Preiner i Iva Majcek	26.544,56 €	1.06.2020. - 31.05.2023.
„Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost“ - 2 godišnji - VARAŽDIN - 2. GODINA	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Vesna Totić	17.917,58 €	1.09.2021. - 31.08.2023.
„Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost“ - 2 godišnji - KUTINA - 2. GODINA	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Vesna Totić	17.917,58 €	1.09.2021. - 31.08.2023.
„Seniorski aktivizam u zajednici uz inovativne usluge“ - 3 GODIŠNJI - 3. GODINA	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Željka Gomuzak Anić	19.908,42 €	1.06.2020. - 31.05.2023.
Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu - Sunce među nama (UP.04.2.1.11.0160) - ESF	PT1 - Nacionalna zaklada PT2 - Ured za udruge	Željka Gomuzak Anić	64.711,90 €	19.04.2022. - 18.10.2023.
„Moje pravo na pokret, govor i čitanje“ - razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju (UP.02.1.1.15.0028) - ESF	PT1 - Nacionalna zaklada PT2 - Ministarstvo kulture i medija	Božica Križanić	66.331,11 €	6.07.2022. - 6.07.2023.
Seniorski aktivizam_SUFINANCIRANJE - trogodišnji	Grad Zagreb	Željka Gomuzak Anić i Vesna T.	11.945,05 kn	1.09.2020. - 31.12.2023.
PROJEKTI KOJI SE PROVADE OD 2022/26. GODINI				
PROJEKT	DONATOR	VODITELJ	IZNOS U EURIMA	VRJEME TRAJANJA PROJEKTA
„Unaprjeđenje fizičkog, psihičkog i socijalnog zdravlja djece i mladih s teškoćama u razvoju „MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT“ - DRUGA GODINA PROVEDBE	Ministarstvo zdravlja	Božica Križanić	14.599,51 €	3.11.2022. - 2.11.2025.
Zdrave navike za zdrave klince I. - DRUGA GODINA PROVEDBE	Ministarstvo zdravlja	Božica Križanić	26.544,56 €	4.11.2022. - 4.11.2025.
Moje pravo na igru i sport - usluge - prva godina provedbe	MRMSOSP	Božica Križanić	25.000,00 €	1.06.2023.-31.05.2026.
ZADRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE II. - prva godina provedbe	Ministarstvo zdravlja	Božica Križanić	37.300,00 €	15.11.2023. - 14.11.2025.
Ja mogu ja hoću - bolja budućnost mladih u ruralnim sredinama	Središnji državni ured za demografiju i mlade	Željka Gomuzak Anić	13.000,00 €	1.01. - 31.12.2024.
Zdrave navike za Poticajne obitelji	Središnji državni ured za demografiju i mlade	Željka Gomuzak Anić	50.000,00 €	1.09.2023.-31.08.2024.
Institucionalna podrška - 3 GODINA	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	Božica Križanić	27.050,00 €	1.01.2024 - 31.12.2026.

Kompletan izvještaj po pojedinim projektima nalazi se u arhivi finalnih izvještaja financijerima.

AKTIVNOSTI UDRUGE PO PROJEKTIMA

U 2023. godini Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce provodio je **sedam programa/projekata, koji su se provodili i završili u 2023. godini, dok je se još pet projekata počelo provoditi u 2022/23. godini s nastavkom i nakon završetka 2023. godine.** Osim toga osigurana su još dva projekta od 1.01.2024. godine, a koja su prijavljena u 2023. godini. Naše programe i projekte su financirali različiti donatori, koji su bili usmjereni na zaštitu mentalnog, psihičkog i fizičkog zdravlja djece i mladih, kao i djece i mladih s teškoćama u razvoju i odraslih osoba, prevenciju nasilja i neprihvatljivog ponašanja, prevenciju ovisničkog ponašanja, edukacije iz područja poduzetništva i održivog razvoja te socijalne usluge za starije osobe. Osim navedenog, pojedinim projektima/programima poticali smo, kako razvoj volonterizma u lokalnoj zajednici, demokratizaciju društva, poduzetništvo i održivi razvoj, tako i pokretanje različitih inicijativa. Također dio projektnih aktivnosti bio je usmjeren na razvoj roditeljskih kompetencija i životnih vještina djece i mladih. U daljnjem tekstu bit će opisane aktivnosti provedene po pojedinim projektima.

3.1. POTICAJNA OBITELJ

3.1.1. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Sisačko-moslavačka županija- 2. godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2022. do 31.08.2023. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Kutina

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima pomažemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštita reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Sisačko-moslavačke županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porođajne depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“**- organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Usluga „Paket za reproduktivno zdravlje“** -Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća.

Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.

- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mladih Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu
- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Usluga „Paket za kvalitetniji život“** - Poboljšana kvaliteta života Roma.
- **Radionice upravljanja ljutnjom** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol** - javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

U projekt smo uključili pripadnike romske nacionalne manjine iz 3 dobne skupine s područja Sisačko-moslavačke županije, posebno područje u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Kutina. To su slijedeće općine i gradovi: Grad Kutina, Grad Popovača - naselja Donja Gračenica i Donja Vlahinička, općine Velika Ludina - naselja Vidrenjak i Gornja Vlahinička.

Tijekom 2023. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za romske obitelji i pružili podršku pripadnicima romske nacionalne manjine kroz stručna predavanja i brojne sportsko-rekreativne aktivnosti za djecu.

Projektom smo do sada obuhvatili **236 korisnika** toga 181 dijete i 55 odraslih pripadnika romske nacionalne manjine, te 20 ustanova koje na izravan ili neizravan način dolaze u doticaj s pripadnicima romske nacionalne manjine. Informativne letke o općim podacima vezanim uz projekt, te brošure o reproduktivnom zdravlju, brošure o važnosti igranja s djecom, brošure o traženju posla, brošure o roditeljstvu i samozapošljavanju, brošuru o roditeljstvu i ranom razvoju djeteta te brošure o samopregledu dojke dobilo je 14 Roma (korisnika Centra za socijalnu skrb Kutina). Edukativno-informativnim aktivnostima obuhvatili smo veliki broj ustanova: 11 romskih udruga, 10 Centara za socijalnu skrb, 38 osnovnih i srednjih škola.

Također smo započeli međusobno umrežavanje različitih organizacija koje se u Hrvatskoj na izravan ili neizravan način bave poboljšanjem kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine. Uspostavili smo jako lijepu suradnju sa Savezom Roma u RH „Kali Sara“, gdje smo 2.11.22. sudjelovali na kratkom tečaju romskog i bajaškog jezika povodom Svjetskog dana romskog jezika. U suradnji s njihovom knjižničarkom distribuirali smo brošure i letke (60 letaka i 75 brošura) o samom projektu te smo dogovorili provedbu pojedinih budućih radionica za djecu i mlade.

3.1.2. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Varaždinska županija - 2.godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2022. do 31.08.2023. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Varaždin

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima s područja Varaždinske županije pomažemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštita reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Varaždinske županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porođajne depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“** - organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Usluga „Paket za reproduktivno zdravlje“** - Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća. Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.
- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mladih Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu
- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Radionice upravljanja ljutnjom** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol** - javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

Projektom smo do sada obuhvatili 69 korisnika od toga 48 djece i 21 odraslih pripadnika romske nacionalne manjine, te 20 ustanova koje na izravan ili neizravan način dolaze u doticaj s pripadnicima romske nacionalne manjine. Informativne letke o općim podacima vezanim uz projekt, te brošure o reproduktivnom zdravlju, brošure o važnosti igranja s djecom, brošure o traženju posla, brošure o roditeljstvu i samozapošljavanju, brošuru o roditeljstvu i ranom razvoju djeteta te brošure o samopregledu dojke podijelio je Centra za socijalnu skrb Varaždin (HZSR Varaždin) svojim korisnicima pripadnicima romske nacionalne manjine. Edukativno-informativnim aktivnostima obuhvatili smo veliki broj ustanova: 11 romskih udruga, 10 Centara za socijalnu skrb (HZSR), 38 osnovnih i srednjih škola.

Okrugli stol za stručnjake na temu „Uključivanje različitih aktera u lokalnoj zajednici za uspješniju integraciju mladih Roma“ održali smo online 30.8.23. Na njemu je sudjelovalo ukupno 44 stručnjaka iz

različitih područja djelovanja (socijalna skrb, zdravstvo, obrazovanje, neprofitni sektor...). Cilj okruglog stola je bio uspostaviti i stvoriti nove suradnje, pokazati primjere dobre prakse kod nas i u svijetu vezano za integraciju mladih Roma, a isto tako i ukazati na važnost pojedinih aktera iz lokalne zajednice koji mogu pomoći u integraciji mladih Roma.

Uspjeli smo stvoriti međusobno umrežavanje različitih organizacija koje se u Hrvatskoj na izravan ili neizravan način bave poboljšanjem kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine. Uspostavili smo jako lijepu suradnju sa Savezom Roma u RH „Kali Sara“, gdje smo 2.11.22. sudjelovali na kratkom tečaju romskog i bajaškog jezika povodom Svjetskog dana romskog jezika. U suradnji s njihovom knjižničarkom distribuirali smo brošure i letke (60 letaka i 75 brošura) o samom projektu.

Uz navedene aktivnosti, proveli smo i kampanju „Doniraj, pomoz drugima“ u kojoj smo javnost željeli upoznati s važnostima tolerancije, pozitivnim kapacitetima i suživotom sa svima koji su po nečemu drugačiji, a time potencijalno i u većoj ili manjoj mjeri, marginalizirani. U ovoj kampanji prikupili smo namještaj, dječje igračke, školski pribor i odjeću za jednu proširenu romsku obitelj (roditelji i troje odrasle djece sa svojom obitelji i djecom koji žive na drugim adresama) s područja Varaždinske županije, a sve sa ciljem boljeg i kvalitetnijeg suživota u ne romskoj sredini.

3.2. UDOMITELJSTVO - SIGURNOST OBITELJSKOG DOMA ZA SVAKO DIJETE

3.2.1. Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete - aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima – 3 GODINA PROVEDBE

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.06.2022. do 31.05.2023. godine – TROGODIŠNJI PROGRAM

PARTNERI NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Karlovac, Centar za socijalnu skrb Ivanić-grad i Centar za socijalnu skrb Vrbovec

Program je usmjeren na provedbu aktivnosti kroz koju pružamo podršku udomiteljima i udomljenoj djeci. Navedeno ostvarujemo edukacijama, psihološkim savjetovanjem/psihoterapijom, servisom podrške za udomitelje, kvalitetnim i lako dostupnim udomiteljima na području najmanje 3 Centra za socijalnu skrb kao i različitim uslugama za udomljenu djecu. Program je nastavak na istoimeni trogodišnji program koji se odvijao u periodu od 2017. -2019 godine.

Glavni cilj: Razviti mrežu usluga u zajednici koja će doprinijeti prevenciji institucionalizacije djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, kroz promicanje udomiteljstva i razvoj servisa podrške udomiteljskim obiteljima.

Specifični ciljevi:

- Povećati motivaciju osoba da postanu udomitelji što će smanjiti broj djece smještene u institucijama socijalne skrbi.
- Razvijanje znanja i vještina udomitelja djece za pružanje kvalitetne skrbi.
- Osigurati podršku udomiteljima kroz pružanje različitih usluga kojima bi im se pružila adekvatna pomoć u izvršavanju udomiteljskih zadataka.
- Unaprijediti znanja i vještine te pružiti podršku stručnjacima koji rade na udomiteljstvu na području Hrvatske.

Opis aktivnosti:

1. **Medijska kampanja „Pruži ljubav, pruži dom“**
2. **Udomiteljstvo kao dio društveno odgovornog poslovanja tvrtke**
3. **Motivacijske radionice za potencijalne udomitelje pod nazivom „Udomiteljstvo kao poziv - je li to za mene?“**
4. **Radionice za udomitelje**
5. **SOS telefon za udomitelje**
6. **Grupa podrške za udomitelje**
7. **Dani druženja udomitelja**
8. **Zlatna kartica za udomitelje**
9. **„Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“**
10. **Aktivnost u lokalnoj zajednici „Postani i ti udomitelj“**
11. **Fit-pozitivna udomiteljska obitelj**
12. **Aktivnost za udomljenu djecu „Škola uz manje briga“**

13. Priča za udomljenu djecu „Zašto sam tu?“

Tijekom 2023. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za udomiteljske obitelji i pružili podršku udomiteljima kroz stručna predavanja i grupe podrške. Za udomljenu djecu osigurali smo pomoć u učenju od strane volontera koja se odvija online.

Projektom smo obuhvatili 229 korisnika, od toga je 102 djece smještenih u udomiteljskim obiteljima, 76 udomitelja, 37 stručnjaka, 14 potencijalnih udomitelja. Korisničku skupinu čine: udomitelji, djeca iz udomiteljskih obitelji, stručnjaci koji na izravan ili neizravan način pružaju podršku udomiteljskim obiteljima, potencijalni udomitelji.

Obitelji koje već imaju status udomitelja: podjednak je broj muških i ženskih udomitelja iz područja tri županije (Zagrebačka i Karlovačka županija, Grad Zagreb) u dobi od 21 do 65 godina. Udomitelji imaju veliku potrebu za podrškom kako sustava socijalne skrbi, tako i stručnjaka iz područja psihosocijalne skrbi u vidu savjetovanja, edukacija, podrške, usvajanja novih znanja i vještina za što kvalitetniji odnos i odgoj udomljene djece. Ukupno smo obuhvatili 76 udomiteljskih obitelji.

Na našim službenim stranicama obavijestili smo javnost o samom projektu, kao i o letku koji je namijenjen udomiteljskim obiteljima gdje su napisane aktivnosti koje nudimo u sklopu ovoga projekta.

3.3. MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT - PRILAGOĐENA SPORTSKA ŠKOLA ZA DJECU I MLADE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

3.3.1. Moje pravo na igru i sport

DONATORI: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, GRAD ZAGREB I MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOG SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE)

TRAJANJE: od 1.01.2023. do 31.12.2023. godine (Grad Zagreb)

od 03.11.2022. do 02.11.2025. (Ministarstvo zdravstva) - trogodišnji

od 1.6.2023.-31.05.2026. (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike) - trogodišnji

Opći cilj programa je omogućiti djeci i mladima s teškoćama u razvoju da ojačaju svoje psihofizičke i kognitivne sposobnosti koje će im pomoći u nošenju sa svakodnevnim problemima, jačanju slike o sebi i svojim mogućnostima te pozitivnom utjecaju toga na identitet, ali i u jačanju duha samoaktualizacije za onu djecu koja će u sportu/rekreaciji ili pak u kreativnom izražavanju pronaći svoje ispunjenje - bilo u vrhunskom ili rekreativnom (amaterskom) obliku. Kroz treninge i sudjelovanje na natjecanjima djeci i mladima će se omogućiti ovladavanje osnovnim elementima iz sljedećih sportova: plivanje, košarka, nogomet, tenis, hokej u dvorani (floorball), gimnastika, rukomet, badminton, atletika i dr. Ovim programom želimo omogućiti djeci s teškoćama u razvoju da steknu sigurnost u vodi (kao terapijskom mediju) te da se upoznaju s različitim sportskim aktivnostima i da pronađu one u kojima će postići najbolje rezultate, kako bi ojačali vlastito samopouzdanje, hrabrost, proaktivnost i kako bi potvrdili svoj integritet u sredini u kojoj žive. Pri tome im dati onoliko vremena i individualne podrške koliko je njihovom tempu razvoja potrebno/dovoljno, kroz prilagođen program i kroz individualnu podršku i način rada „1 na 1“ koji omogućuje velik broj volontera. Ovaj program stoga, i kratkoročno i dugoročno gledano, ima i preventivnu i kurativnu funkciju, odnosno utječemo na:

- prevenciju neprihvatljivog ponašanja djece i mladih s teškoćama u razvoju
- prevencija nasilja
- prevencija ovisnosti
- prevencija kroničnih bolesti
- ljudska prava i jednako postupanje kroz prevenciju diskriminacije na temelju invaliditeta
- socijalna pravda i društveno uključivanje ranjivih skupina
- te unapređenje psihičkog i fizičkog zdravlja djece i mladih s teškoćama u razvoju.

Program se počeo provoditi od svibnja 2012. godine (s 10 djece) i provodi se kontinuirano do danas (u prosjeku više od 50 djece i mladih godišnje, samo na treninzima plus djeca koja sudjeluju u natjecanjima, druženjima, kreativnim i drugim radionicama). Prvu godinu projekt se provodio isključivo volonterski, nakon čega je niz organizacija sudjelovalo u sufinanciranju programa: Zaklada „Zamah“ i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; Hrvatski zavod za zapošljavanje, mjera „Pomoć sebi i drugima“; Grad Zagreba - Ured za osobe s invaliditetom (5 godina); Ministarstvo zdravlja; Hrvatska banka za obnovu i razvitak (sportsko natjecanje 3 godine), Zaklada Hrvatska za djecu, Humanitarna udruga „RTL pomaže djeci“, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava i socijalne politike i preko 80 poslovnih organizacija koje su pomogle u financiranju i organizaciji sportskog natjecanja u proteklih pet godina ili čitavog programa.

FINANCIRANJE U 2023. GODINI:

1. Grad Zagreb – 5.000,00 eur (od 1.01.-31.12.2023. godine)
2. Ministarstvo zdravstva – 14.599,51 eur (od 3.11.2022. do 2.11.2023. godine i nastavak još dvije godine– trogodišnji projekt)

3. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike- 25.000,00 eur (od 1.6. 2023-31.05.2024. godine i nastavak još dvije godine – trogodišnji projekt)

U periodu od 1.01. do 31.12.2023. godine na programu:

- angažirano je **50 volontera**
- zajedno su odradili ukupno **323 volonterskih sati**
- **70 djece s teškoćama u razvoju** i njihova braća i sestre
- **7 online edukacije za asistente u treningu, u ukupnom trajanju od 18 sati**
- **25 asistenata u treningu koji su sudjelovali u online edukacijama**
- održano je ukupno **2 radionice/grupe podrške za roditelje**
- održano **2 edukacije na temu „Pravna klinika i prava djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji“**
- preko **40 roditelja sudjelovalo u aktivnostima kao asistenti djeci ili zajedno s djecom u druženjima**
- broj treninga za djecu s teškoćama, u dvorani, u prirodi i bazenu: 305 treninga ukupno: 174 treninga u dvorani; 37 treninga na Jarunu; 56 treninga na Savskom nasipu (brzo hodanje i trening snage); 38 treninga na bazenu
- **14 snimljenih kratkih filmova koji su postavljeni na YouTube kanal** (https://www.youtube.com/channel/UCL6Sw1XZ0z08IElyM_24tGg)
- **Stručni skup i Okrugli stol za stručnjake (u hibridnom modelu, dio Online, a dio uživo) koji rade s djecom s TUR** – koje u potpunosti financira samo Ministarstvo zdravstva. Na stručnom skupu je sudjelovalo više od 300 stručnjaka, a na Okruglom stolu više od 200 stručnjaka.
- Održano **2 sati podrške roditeljima** u vidu grupa podrške i savjetovanja koje su se odvijale u vrijeme radionica za djecu.
- Održano **41 sat (od planiranih 3 sata) podrške roditeljima** u vidu individualnog i partnerskog savjetovanja uživo
- Do sada je održano **3 (od planiranih 5) igraonica za razvoj socijalnih vještina**
- Do sada je održano **28 sati Sportske škole/radionica (od planiranih 14 radionica/treninga)**
- Odrađene su Individualne razvojne i rekreativne radionice – **7 sati/radionica (od planiranih 7)**, na kojima je sudjelovalo po troje djece.

IZRAVNI KORISNICI PROGRAMA SU BILI :

- I. **Djeca i mladi s teškoćama u razvoju u dobi od 3 do 35 godina s različitim dijagnozama: autizam, ADHD/ADD, Downov sindrom, blaži oblici cerebralne paralize, višestruke teškoće i dr.**
- II. **Roditelji djece i mladih s teškoćama u razvoju** - sudjelovali su na edukacijama/grupama podrške i u druženjima s djecom
- III. **Volonteri** - većinom studenti humanističkih fakulteta koji su bili asistenti djeci na sportskim programima u dvorani. Vanjski suradnici - profesori s humanističkih fakulteta - suradničke i partnerske organizacije koje surađuju na način da šalju studente na praksu ili volonterski rad na programu „Moje pravo na igru i sport“.

Projekt i dalje nastavljamo provoditi sa svim ovim projektnim aktivnostima i u 2024. godini.

3.3.2. Moje pravo na pokret, govor i čitanje- razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju (UP.02.1.1.15.0028) - ESF

DONATORI: Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

TRAJANJE: 06.07.2022. do 06.07.2023. godine

Projekt **“Moje pravo na pokret, govor i čitanje” – razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju** (UP.02.1.1.15.0028) je sufinanciran u sklopu programa Europski strukturni i investicijski fondovi, Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Europski socijalni fond. Ukupna vrijednost projekta je 499.771,72 kuna. Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinanciran iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 74.965,76 kuna (15 posto). Bepovratna sredstva tj. projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 424.805,96 kuna (85 posto). Projekt se provodi na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

SAŽETAK:

Razviti jedinstven program u Hrvatskoj koji će poticati pred čitalačke i čitalačke sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju i jezičnim teškoćama kroz niz radionica koje koriste pokret, logopedске metode, kineziterapiju, Floor Time, Body tehniku i dr. Mladi s invaliditetom će imati priliku sudjelovati u Klubu čitača s ciljem da unaprijede svoje socijalne, kognitivne, emocionalne i kreativne vještine. Te podizanje razvoja svijesti kod građana i obitelji s članovima s invaliditetom o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju.

CILJEVI PROJEKTA:

- Povećanje socijalne uključenosti i povećanje dostupnosti materijala i aktivnosti kojima se potiče čitanje i razvijanje čitalačke kompetencije djece i mladih, a posebice djece i mladih s jezičnim teškoćama i teškoćama u razvoju i/ili s invaliditetom (od 3-25 godina)
- Povećanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja i pismenosti te pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih, a posebice djece i mladih s jezičnim teškoćama i teškoćama u razvoju i/ili s invaliditetom (od 3-25 godina)

AKTIVNOSTI odrađene tijekom 2022/23. godine:

- 74 Radionica participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija **Klub "Moje pravo na pokret, govor i čitanje"** – radionice čitanja za razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti
- 40 Radionice participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija **Klub čitača Sunce** – povećanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja i pismenosti te pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti
- **30 Radionice književnih susreta, grupa podrške i edukacija za roditelje djece i mladih s teškoćama u razvoju** za poticanje pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti
- Nabavka opreme potrebne za realizaciju aktivnosti: knjige, slikovnice, literature i didaktički materijala za poticanje govornih i čitalačkih sposobnosti kod djece s teškoćama u razvoju
- 10 volontera sudjelovalo je u provedbi aktivnosti elementa.

Izravni korisnici ovoga programa su bili:

1. 25 osoba s invaliditetom
2. 15 osoba mlađih od 25 godina
3. 12 i više roditelja

Tijekom 2023. godine proveli smo ove aktivnosti:

- *Provedeno ukupno 77 dana participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija (Klub "Moje pravo na pokret, govor i čitanje", Klub čitača Sunce) – osobe s invaliditetom (OSI)*
- *Ukupno 29 osoba s invaliditetom završile program odabrane participativne aktivnosti čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija*
- *Provedeno ukupno 39 dana participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija (Klub "Moje pravo na pokret, govor i čitanje", Klub čitača Sunce) – osobe mlađe od 25 godina.*
- *Ukupno 17 osoba mlađih od 25 godina završilo program odabrane participativne aktivnosti čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija.*
- *Održane radionice književnih susreta, grupa podrške i edukacija za roditelje djece i mladih s teškoćama u razvoju za poticanje pred-čitalačkih i čitalačkih sposobnosti: - a)provedeno ukupno 18 radionica za ukupno 11 roditelja (2 grupe)
b) provedeno ukupno 16 radionica za ukupno 10 roditelja (2 grupe)*
- *Nabavljena oprema potrebna za realizaciju aktivnosti: knjige, slikovnice, literature i didaktički materijala za poticanje govornih i čitalačkih sposobnosti kod djece s teškoćama u razvoju*
- *Sudjelovalo 10 volontera*
- *Uspostavljena suradnja sa 11 predstavnika medija.*
- *Izrađeno i poslano 5 stručnih članaka o važnosti i metodama rada za razvoj čitalačkih i pred čitalačkih vještina kod djece i mladih s teškoćama u razvoju, OSI i mladih s jezičnim teškoćama na više od 20 predstavnika medija.*
- *5 objava na web stranici – 5 stručnih članaka stručnjaka o važnosti i metodama rada za razvoj čitalačkih i pred čitalačkih vještina kod djece i mladih s teškoćama u razvoju, OSI i mladih s jezičnim teškoćama.*
- *32 objave na profilima društvenih mreža o aktivnostima elementa*

- *Izrađeno 8 kratkih edukativno-informativnih filmova o važnosti čitanja za djecu s teškoćama u razvoju i jezičnim teškoćama, kao i za mlade OSI – objavljeni na web stranici, YouTube kanalu te društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Twitter).*
- *Izrađen radio spot o provedenim aktivnostima elementa.*
- *Izrađen vizualni identitet projekta i promotivnih materijala.*
- *Izrađeno 957 komada promotivnog materijala (majice, kape, notesi, kemijske, roll-up banner, plakati, letci).*
- *Izrađena podstranica projekta s informacijama o provedbi projekta i aktivnosti - 15 objava*
- *11 nastupa u medijima o aktivnostima projekta*
- *Izrađena 4 Zahtjeva za nadoknadom sredstava te Završno izvješće projekta*
- *Izrađen Financijski plan provedbe projekta*

3.4. SENIORSKE AKTIVNOSTI

3.4.1. TREĆA GODINA PROVEDBE od 1.06.2022. do 31.05.2023. godine

DONATORI: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.06.2022 do 31.05.2023. godine (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike) TROGODIŠNJI PROJEKT

Svrha ovog programa je kreirati mrežu usluga u lokalnoj zajednici za osobe starije životne dobi kroz koje će se osnažiti za veći aktivizam bez obzira na zdravstveno stanje, socijalnu mrežu i sl. Navedenim stvaramo preduvjete za visoku produktivnost korisnika nakon odlaska u mirovinu. Pružanjem savjetodavne pomoći, volonterizmom, savjetima kako do zdravlja, različitim aktivnostima, školom stranih jezika, tečajem osnova računala/*smartphona* te razvojem kreativnih potencijala povećavamo kvalitetu života.

Glavni cilj: razviti mrežu različitih usluga u zajednici koje će doprinijeti poboljšanju kvalitete života i razvoju potencijala osoba starije životne dobi na području Grada Zagreba.

Specifični ciljevi:

1. Pružanjem različitih besplatnih aktivnosti (tečaj stranih jezika, tečaj osnova kompjutera/*smartphona*, kreativna grupa Fotka nekad i sad, Agroteka, Škola zdravlja, „U mirovini sam i što sad“, Moja prava u zlatnoj dobi, Pismo putuje, sudjelovanje na „Seniorijadi“) osobama starije životne dobi olakšali smo i podržali njihovu uspješnu prilagodbu na proces umirovljenja, starenja i promjene koja ona sa sobom

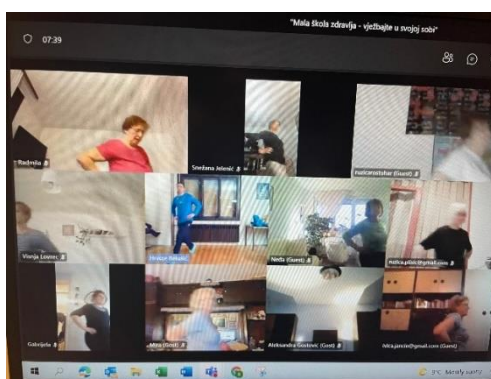
nosi čime se dugoročno čuva/prevenira i poboljšava njihovo mentalno zdravlje, ali i razvoj potencijala i društvena uključenost.

2. Stvorili smo volontersku mrežu pomagača koja su pomagali osobama starije životne dobi u obavljanju obaveza koje oni ne mogu sami izvršiti (svakodnevne obaveze, nabavka namirnica, lijekova, obavljanje kućnih obaveza, pomoć starijim osobama u njihovoj šetnji, šetanje kućnih ljubimaca i sl.).
3. Potaknuli smo osobe starije životne dobi na uključivanje u volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici čime se podiže kvaliteta njihova života i prevenira socijalna isključenost.
4. Provedbom jednog sportskog natjecanja (sportskih i kreativnih aktivnosti) na godinu promovirat ćemo zdrav način života i aktivno starenje za starije osobe. Cilj je podizanja svijesti o važnosti aktivnog starenja kao i socijalne uključenosti umirovljenika u sportsko-rekreativne aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja i očuvanje fizičkih i psihičkih funkcija u starijoj dobi.
5. Povisit će se subjektivna procjena kvalitete života osoba starije životne dobi zahvaljujući korištenju različitih aktivnosti kojima se potiče razvijanje novih vještina, jačanje potencijala te očuvanje psiho-fizičkog zdravlja.

Aktivnosti na projektu koje su provedene u 2023. godini su:

- **Psiho-edukativne aktivnosti i psihosocijalna savjetovanja**
- **Aktivnost „U mirovini sam i što sad“**
- **Organizirana mreža volontera – prikupljanje volontera i kreiranje plana**
- **„Pismo putuje“**- prikupljen dio volontera koji su se započeli dopisivati sa seniorima
- **Aktivnošću „Škola zdravlja“ – dogovarana je suradnja s partnerskim i suradničkim organizacijama**
- **Za pokretne i polupokretne osobe organizirat će se vježbanje Online od siječnja 2021. godine**
- **Aktivnošću mentalni fitnes**
- **Tečaj stranih jezika.**
- **Tečaj osnova kompjutara/smartphona**
- **Kreativne radionice**
- **„Fotka - nekad i sad“**
- **„Agroteka“**
- **„Moja prava u zlatnoj dobi“** - predavanja iz područja pravne tematike i zaštite prava osoba starije dobi
- **"Seniorijada"** - sportsko rekreativno natjecanje

Projektom je obuhvaćeno 152 korisnika, osobe starije životne dobi.

3.5. JAČANJE KAPACITETA OCD-a za odgovaranje potrebe lokalne zajednice - ESF

3.5.1. Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu – Sunce među nama (UP.04.2.1.11.0160)

DONATORI: EUROPSKA UNIJA iz Europskog socijalnog fonda

TRAJANJE: 19.04.2022. do 19.10.2023. godine

Projekt **Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama** (UP.04.2.1.11.0160) je sufinanciran u sklopu programa Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice. Ukupna vrijednost projekta je 487.571,79 kuna. Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinanciran iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 73.135,77 kuna (15 posto). Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 414.436,02 kuna (85 posto). Projekt se provodi na području Grada Zagreba.

Opći cilj projekta je doprinijeti razvoju i održivosti civilnog društva s ciljem društveno-ekonomskog i demokratskog razvoja RH. Specifični cilj projekta je ojačati kapacitete Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce za potrebe lokalne zajednice.

Projektom će se izgraditi kapaciteti Centra Sunce i njegovih partnera za poboljšani odgovor na potrebe lokalne zajednice u situacijama krize te provedbu aktivnosti prilagođenih lokalnim potrebama čime se doprinosi razvoju civilnog društva općenito. Centar Sunce je OCD-korisnik koji djeluje u području socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, zajedno sa svojim partnerima. Provedba aktivnosti uključuje nova znanja, vještine i iskustva za uključene udruge te uvođenje procesa koji su novi za Udruge, njihove korisnike i lokalnu zajednicu.

CILJEVI PROJEKTA:

Razviti kapacitete organizacije za mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama te unaprijediti znanja i vještine svojih zaposlenika i volontera za konkretan odgovor na potrebe korisnika

PLANIRANE AKTIVNOSTI:

1. U okviru aktivnosti Jačanje kapaciteta OCD-a i pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice, posebno u kriznim situacijama (mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama):

- 1.1. Izraditi metodologiju prikupljanja podataka (kvalitativna i kvantitativna) putem upitnika
- 1.2. Odraditi 200 volonterskih sati putem kojih će se prikupiti podaci na području Gradske četvrti Trešnjevka- jug i sjever
- 1.3. Provesti 5 stručnih skupova na teme: Potres, Poplava, Industrijske nesreće, Ekstremne temperature te Epidemije i pandemije
- 1.4. Provesti 15 fokus grupa – svaka s relevantnim dionicima kroz suradnju s vrtićima, školama, sportskim klubovima, crkvama, domovima za starije, vijećima gradskih četvrti i drugim dionicima
- 1.5. Provesti obradu i analizu podataka dobivenih iz istraživanja fokus grupa i upitnika
- 1.6. Izraditi online Priručnik za jačanje otpornosti osjetljivih skupina
- 1.7. Izraditi online Neformalni program za upravljanje katastrofama i mobilizaciju vanjskih volontera

2.U okviru aktivnosti Osmišljavanje i provedba izobrazbe i drugih oblika jačanja i unaprjeđenja kapaciteta zaposlenika i/ili volontera organizacija civilnoga društva za neposredan rad u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja i obrazovanja, uključujući prilagodbu poslovanja uz primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija:

2.1. Edukacija na temu uporabe Microsoftovih alata i tehnologije

3. U okviru aktivnosti Izrada online i digitalnih priručnika, igara, simulacija i drugih alata za samopomoć i podršku ranjivim skupinama:

- 3.1. Provesti i snimiti 6 kreativnih radionica s mladima s teškoćama u razvoju
- 3.2. Provesti i snimiti 6 sportskih radionica s djecom i mladima s teškoćama u razvoju
- 3.3. Izraditi 12 videa sa snimljenih radionica te postavljenih na Youtube kanalu

4. U okviru aktivnosti Organiziranje volonterskih aktivnosti te menadžment i upravljanje volonterima te uvođenje inovativnih alata mehanizama za razvoj kriznog volontiranja na lokalnoj razini:

- 4.1. Provesti edukaciju za volontere koji su poučeni u prikupljanju i za obradu podataka
- 4.2. Volonteri uključeni u aktivnost snimanja radionica za Youtube

KORISNICI - Izravni korisnici ovoga programa su djelatnici Centra Sunce i partneri, volonteri, djeca i mladi s teškoćama, građani Trešnjevke.

PARTNERI

1. OZANA-Dnevni centar za rehabilitaciju i radne aktivnosti
2. Udruga za sindrom Down-Zagreb

Tijekom 2023.godine proveli smo ove aktivnosti:

- 1.1. Izrađena metodologija prikupljanja podataka (kvalitativna i kvantitativna) putem upitnika
- 1.2. Odrađena 217 volonterska sata putem kojih su prikupljeni podaci na području Gradske četvrti Trešnjevka jug i sjever
- 1.3. Provedena 5 stručna skupa na temu: Potres, Poplava, Industrijske nesreće u trajanju od 2,5 sata s minimalno 10 sudionika na svakom
- 1.4. Provedeno 16 fokus grupe u trajanju od 1 sata svaka s relevantnim dionicima kroz suradnju s domovima za starije i drugim dionicima s minimalno 10 sudionika po grupi
- 1.5. Provedena obrada i analiza podataka dobivenih iz istraživanja fokus grupa i upitnika
 - 1.6. Izrađen online Priručnik za jačanje otpornosti osjetljivih skupina
 - 1.7. Izrađen online Neformalni program za upravljanje katastrofama i mobilizaciju vanjskih volontera
- 2.1. Provedena edukacija na temu uporabe Microsoftovih alata i tehnologije u svakodnevnom radu u trajanju od 8,5 sati za ukupno 30 osoba
 - 3.1. Provedeno 6 kreativnih radionica u trajanju od 60 minuta svaka sa 10 mladih s teškoćama u razvoju (ukupno 30 sudionika)
 - 3.2. Provedeno 6 sportskih radionica u trajanju od 60 minuta svaka sa 10 djece i mladih s teškoćama u razvoju
 - 3.3. Izrađeno 12 videa sa snimljenih radionica te postavljenih na Youtube kanal
- 4.1. Provedena edukacija za 36 volontera koji su poučeni u prikupljanju podataka od kojih 2 volontera i za obradu podataka
- 4.2. 10 volontera uključeno u aktivnost snimanja 2 radionice za Youtube

3.6. ZDRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE

DONATOR: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

TRAJANJE: od 4.11.2022. do 03.11.2023. godine (TROGODIŠNJI PROJEKT) - 1. godina provedbe

SURADNA ORGANIZACIJA: DJEČJI VRTIĆ „VLAKIĆ“ MARTIJANEC

Glavni cilj - doprinijeti prevenciji tj. smanjiti emocionalno nasilje nad djecom i tjelesno kažnjavanje djece te prevenciji svih oblika neprihvatljivog ponašanja roditelja unutar obitelji, stručnjaka u sklopu vrtića i same djece međusobno, od najranije dobi educirajući i osposobljavajući roditelje kroz niz aktivnosti za roditelje i djecu predškolske dobi kroz rekreativne, kreativne i druge radionice, kao i kroz educiranje i osposobljavanje odgajatelja i stručnih suradnika iz predškolskih ustanova i čitave zajednice.

Program se fokusira na:

- razvoj zdrave obitelji i zajednice u kojoj djeca žive
- educiranje o zdravim i nezdravim navikama koje već u najranijoj dobi mogu stvoriti preduvjete za ovisničko ponašanje u adolescenciji i odrasloj dobi te koje navike mogu postati zaštitni faktor
- educiranje djece, roditelja, edukatora i zajednice o procesu nastajanja navika i kako pojedinac može biti kreator koji kontrolira i stvara navike u svom životu te koja je uloga roditelja i odgajatelja u kreiranju zdravih navika kod predškolske djece
- osposobljavanje djece predškolske dobi u životnim vještinama i kreiranju zdravih navika kroz sportsko-rekreativni i kreativno-umjetnički program
- osposobljavanje roditelja u komunikacijskim i roditeljskim vještinama i stvaranje prilike da kroz zajedničko vježbanje u grupi provedu kvalitetno vrijeme s djetetom/djecom i bolje upoznaju svoje dijete
- osposobljavanje odgajatelja i stručnih suradnika predškolskih ustanova za provedbu i integraciju preventivnog programa „Zdrave navike za zdrave klince“ u svojoj ustanovi i zajednici
- poticanje prijenosa suvremenih znanja i vještina na stručne suradnike zaposlene u vrtićima u različitim dijelovima Hrvatske i poticanje ugrađivanje u vrtićke programe inovativnih modela i tehnika preventivnog rada.

CILJEVI

Ponuditi roditeljima, djeci i predškolskim ustanovama inovativan projekt za prevenciju nasilja i neprihvatljivih oblika ponašanja u obiteljima i učenje djece kroz pozitivno iskustvo obiteljskih odnosa, od najranije dobi koji su to oblici prihvatljivih oblika ponašanja. Biti podrška roditeljima u usvajanju zdravih navika tj. radom na sebi i stvaranjem poticajne obiteljske klime, da postanu uzor svojoj djeci.

AKTIVNOSTI:

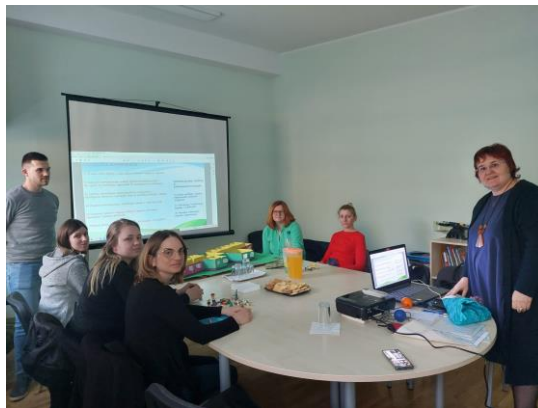
- Edukacije za roditelje (komunikacijske vještine i roditeljske kompetencije) - 8 *online* radionica
- Edukacije za odgajatelje i stručne suradnike u vrtićima (komunikacijske vještine i osobni razvoj) - 8 *online* radionica
- Radionice za djecu i roditelje „Igram, sportom i umjetnošću do optimalnog razvoja“ (životne vještine koje se usvajaju kroz sportsko-rekreativne i kreativno-umjetničke radionice) - 10 radionica uživo
- Obilježavanje Međunarodnog dana nenasilja i prezentacija rada na kraju projekta.

KORISNICI:

- djeca predškolske dobi
- roditelji djece predškolske dobi
- odgajatelji i stručni suradnici predškolskih ustanova
- predškolske ustanove

Sve navedene aktivnosti provedene su u 2023. godini:

- 12 roditelja (od čega 10 mama i 2 tate) kroz 8 radionica za roditelje za usvajanje roditeljskih vještina i komunikacijskih vještina. Bili su uključeni roditelji oba spola u dobi od 20-55 godina s mjestom prebivališta u Varaždinskoj županiji.
- 24 odgajateljica i/ili stručnih suradnika (24 ženskih osoba) iz odgojno-obrazovnih ustanova – Dječji vrtić Vlakić te suradničkih organizacija Dječji vrtić „Potočić“ Jalžabet i Dječji vrtić „Krijesnica“ Mali Bukovec“ (Varaždinska županija) u dijelu aktivnosti i edukacijama za odgajatelje: komunikacijske vještine, rad na sebi i proces integracija programa „Zdrave navike za zdrave klince“ u kurikulum organizacije i sudjelovanje u izradi što kvalitetnijih radionica za priručnik i program. Bili su uključeni odgajatelji i/ili stručni suradnici koji su uglavnom ženskog spola, u dobi od 22-60 godina.
- 34 djece predškolske dobi i 40 roditelja (28 mama i 12 tata) sudjelovali su u deset radionica za djecu i roditelje „Igram, sportom i umjetnošću do optimalnog razvoja“ i na završnom druženju i kestenijadi
- 11 djece i njihovi roditelji obilježili su s nama Međunarodni dan protiv zlouporabe droga i nedozvoljenog korištenja opojnih tvari
- 10 volontera/odgajatelja je sudjelovalo u organizaciji 10 radionica za djecu i roditelje „Igram, sportom i umjetnošću do optimalnog razvoja“

4. BROJ KORISNIKA PO PROGRAMIMA/PROJEKTIMA/AKTIVNOSTIMA UKUPNO

Usluge Centra Sunce tijekom 2023. godine koristilo je preko 991 direktnih korisnika i preko 5000 indirektnih korisnika, od kojih su neki pohađali više programa ili aktivnosti, a neki samo jedan. S obzirom na velik broj nastupa u medijima tijekom 2023. godine (nastupi na radiju, informacije preko *online* i papirnih medija) procjenjujemo da je broj indirektnih korisnika više od 250 000.

5. VREDNOVANJE USPJEŠNOSTI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Kako bi se utvrdila razina ostvarenja ciljeva, uspješnost provedbe aktivnosti i ukupne izvedbe programa u skladu s planiranim sadržajima i obimom te njegova djelotvornost, zadovoljstvo korisnika te kako bi se pratili troškovi, provedene su projektne i procesne evaluacije. Evaluacije su provedene od strane zaposlenika udruge, odnosno od strane voditelja projekata ili izvoditelja pojedinih aktivnosti, dok je dio programa evaluirao vanjski suradnik. Evaluacije se čuvaju u arhivi Udruge.

PROCESNA EVALUACIJA evaluira provedbu aktivnosti u odnosu na plan i njen utjecaj na efikasnost programa. Realizacija planiranih aktivnosti se mjeri kroz: broj i vrstu provedenih aktivnosti u odnosu na prethodno očekivane rezultate, broj kreiranih i distribuiranih publikacija u odnosu na planirano, broj javljanja u medijima, broj objavljenih članaka, najava i tekstova, broj posjeta na web stranici, web portalu i *Facebooku*, broj korisnika u aktivnostima, broj upućivanja iz drugih ustanova, broj zainteresiranih građana za usluge Savjetovališta i pojedinih programa i aktivnosti.

Procesna evaluacija uključuje iskustva i informacije provoditelja aktivnosti iznesene tijekom timskih sastanaka i intervizijskih susreta. Ovakav tip evaluacije omogućava nam modificiranje i unapređivanje programskih aktivnosti tijekom provedbe, ovisno o potrebama korisnika.

PROGRAMSKA EVALUACIJA uključuje model „prije-poslije“. Za dio aktivnost kreiramo evaluacijske upitnike koji mjere razinu zadovoljstva korisnika provedenim aktivnostima, razinu određenih vještina, znanja i sposobnosti kod polaznika prije provedbe i nakon provedbe aktivnosti. Trenutno koristimo upitnike socijalnih vještina, samopoštovanja, upitnik procjena učitelja, upitnik procjena roditelja, sociometrijsku analizu, upitnik roditeljskih vještina, upitnik procjene volontera, upitnik zadovoljstva projektnim aktivnostima i čitavim projektom i dr.

6. SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA, UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Kontinuirano ulažemo u poticanje i održavanje učinkovite suradnje među ustanovama u lokalnoj zajednici (fakulteti, osnovne i srednje škole, vrtići, CZSS, ambulanta školske medicine, Vijeće gradske četvrti Trešnjevka Jug i Sjever, Crkva i dr.). Sa školama u gradskoj četvrti Trešnjevka postoji višegodišnja suradnja (sklopljeni ugovori o suradnji) kao i sa CZSS-om. S navedenima postoji dugotrajna suradnja i razmjena informacija što rezultira upućivanjem klijenata i korisnika iz navedenih ustanova stručnjacima naše udruge na dalji stručni tretman odnosno njihovo uključenje u aktivnosti.

Nastavljamo suradnju sa suradnim ustanovama i udrugama kroz pozivanje na okrugle stolove, stručne skupove, radionice, obilježavanje godišnjica i drugih aktivnosti. I ove godine kao i prethodnih smo pozivani na Okrugle stolove, predavanja i edukacije drugih udruga sa područja Grada Zagrebu i cijele Hrvatske.

7. MEDIJSKA PROMOCIJA I SURADNJA S MEDIJIMA

Nastavljamo suradnju s medijima kojima informiramo javnost o našim aktivnostima i uslugama naša koje Udruga pruža. Tijekom 2023. godine surađivali smo s:

- Hrvatski katolički radio
- Hrvatska radio televizija (Dobro jutro Hrvatska i dr.)
- IN Portal
- www.vcz.hr
- Hrvatski radio
- Civilnodruštvo.hr
- Z1 TV
- Radio student
- Radio Ivanić i dr.

Tijekom 2023. godine promovirali smo Udrugu i aktivnosti nastupima u različitim medijima.

► **U nastavku su objave za projekt „Moje pravo na igru i pokret“**

Otvoren YouTube kanal 2019. godine s više od 20 edukativnih videa o razvoju biotičkih motoričkih gibanja djece i preko 10 kreativnih radionica za djecu i mlade s teškoćama u razvoju za roditelje i stručnjake koji rade s djecom s teškoćama u razvoju:

https://www.youtube.com/@centarsuncemoje_pravo_na_i4431

Web stranice i društvene mreže:

1. **Facebook stranice programa** - <https://www.facebook.com/MojePravoNaIgruSport>
2. **Instagram profilu programa** - https://www.instagram.com/moje_pravo_na_igru_i_sport/
3. **YouTUBE kanal programa** - https://www.youtube.com/@centarsuncemoje_pravo_na_i4431
4. Plakati (škole, vrtići, udruge, Centri tj. specijalne škole, oglasne ploče diljem Grada Zagreba)
5. Službeni dopisi za upis djece u program poslani vrtićima, školama i drugim institucijama
6. Službeni dopisi medijima, tjednim i dnevnim listovima, web portalima i drugdje, vezano uz sva naša događanja na programu (nekoliko puta na godinu)
7. *Newsletter ili E-mail* koji šaljemo našim korisnicima.
 - <https://www.ti-si-sunce.hr/dodjela-financijske-potpore-za-projekt-moje-pravo-na-igru-i-sport-3-11-2022/>
 - <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5913292435395894/>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=SXL4wzxE4n0>
 - https://www.facebook.com/MojePravoNaIgruSport/?locale=hr_HR
 - <https://www.ti-si-sunce.hr/strucni-skup-i-okrugli-stol-zdravlje-djece-s-teskocama-i-poboljsanje-zdravstvenih-usluga/>
 - <https://www.ti-si-sunce.hr/volontiranje-na-projektu-moje-pravo-na-igru-i-sport/>
 - <https://www.ti-si-sunce.hr/prijavnica-za-djecu-s-teskocama-u-razvoju-do-14-godina-na-aktivnosti/>

► **U nastavku su linkovi za projekt „Zdrave navike za zdrave klince“:**

- <https://www.ti-si-sunce.hr/zdrave-navike-za-zdrave-klince/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/uspjesno-odrzane-prve-radionice-projekta-zdrave-navike-za-zdrave-klince/>
- <https://djecji-vrtic-vlakic-martijanec.hr/type/link/>

- <https://djecji-vrtic-vlagic-martijanec.hr/2023/03/24/projekt-zdrave-navike-za-zdrave-klince-2/>
- <https://www.mali-bukovec.hr/dokumenti/opcinsko-vijece/mandatno-razdoblje-2021-2025/16-sjednica-1/2022-16-04-izvjesce-o-radu-nacelnika-za-razdoblje-01-sijecnja-do-30-lipnja/file>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/novosti/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/aktualno-2/>
- <https://www.facebook.com/MojePravoNaIgruSport/>

► **U nastavku su objave za projekt „Moje pravo na pokret, govor i čitanje“ (ESF):**

- [JUTARNJI LIST 25.1.2023.](#)
- [NOVINE.HR 24.1.2023.](#)
- [ZAGREBONLINE.HR 24.1.2023.](#)
- [www.dalmatinskiportal.hr 29.3.2023.](#)
- [www.dalmatinskiportal.hr 24.4.2023.](#)
- [www.poslovni-savjetnik.com 24.3.2023.](#)
- [https://www.ti-si-sunce.hr/moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/](http://www.djecjaposla.com 27.4.2023.• <a href=)
- <https://www.ti-si-sunce.hr/moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-najava/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/vijest-za-roditelje-djece-s-invaliditetom-i-roditelje-mladih-osoba-do-25-godina-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/klub-citaca-sunca-za-mlade/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/klub-citaca-sunca-za-mlade-s-invaliditetom/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/tijek-razvoja-projekta-29-11-2022-drugi-roditeljski-sastanak/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/kalendar-aktivnosti-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-2022-2023/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/zapoceli-smo-radionice-za-djecu-i-mlade-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/prijave-za-volontiranje-asistent-u-sklopu-dva-projekta-raspored-treninga/>

► **U nastavku su objave za projekt „Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama“ (ESF):**

- 6.2.2023. – RADIO STUDENT – Tomislav Dominić:
https://www.dropbox.com/s/83xn7rrbnqshgtgi/6.2.2023%20-%20Intervju_SunceMe%C4%91_uNama_Tomislav%20-RADIO%20STUDENT%20-160.mp3?e=1&dl=0
- 24.2.2023 -RADIO SLJEME – ŽELJKA GOMUZAK ANIĆ -
<https://www.dropbox.com/s/a6jemcgs9uqvxtx/24.02.2023.%20-%20RADIO%20SLJEME%20-%208%20i%2015%20min%20-%20C5%BDeljka%20-%20160.WAV?e=1&dl=0>
- 30.3.2023 . Hrvatski Katolički Radio – Željka Gomuzak Anić -
https://www.dropbox.com/s/1xoylkjw4ub3noq/30.3.2023%20-%20HKR%20-%20C5%BDeljka%20-%20Aktualno%20-%20160%20230330aktualno_11.15.mp3?e=1&dl=0
- RADIO SLJEME – 30.3.2023- Željka Gomuzak Anić -
<https://www.dropbox.com/s/3ubocz1py8ubnfb/30.3.23.%20RADIO%20SLJEME%20-%20S%20terena%20u%20Eter%20-%20u%209%2020%20-%20C5%BDeljka%20Gomuzak%20Ani%C4%87%20-160.m4a?e=1&dl=0>

Članci:

- <https://www.ti-si-sunce.hr/style-guide/anketa-potrebe-gradjana-tresnjevke-u-kriznim-situacijama/>

- <https://www.ti-si-sunce.hr/gradani-moraju-biti-bolje-educirani-o-tome-kako-se-ponasati-u-kriznim-situacijama/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/tresnjevka-spremna-za-katastrofe/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/nemoc-gradana-u-kriznim-situacijama-kako-se-ponasati-za-vrijeme-potresa/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/2-strucni-skup-24-02-2023-smanjenje-rizika-i-spremnost-za-potres-na-razini-lokalne-zajednice/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzana-1-edukacija-za-zaposlenike-partnere-i-volontere-u-sklopu-eu-projekta-sunce-medu-nama/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/fokus-grupa/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/3-strucni-skup-o-smanjenju-rizika-i-spremnosti-za-poplavu-fokus-na-lokalnu-zajednicu-tresnjevka/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/druga-aktivnost-edukacije-microsoft-planner-forms-i-bookings-u-centru-sunce/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/studenti-zsem-a-predstavili-projekt-sunce-medu-nama/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/4-strucni-skup-ekstremne-temperature-18-5-2023/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/iskustvo-proucavanja-katastrofa-u-lokalnoj-zajednici-osvrt-strucnjaka/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/savjeti-za-nosenje-s-ekstremnim-ljetnim-temperaturama/>
- <https://www.ti-si-sunce.hr/uvodi-iz-novog-istrazivanja/>

Online priručnik:

- <https://www.ti-si-sunce.hr/sportske-i-kreativne-radionice-online-prirucnik/>

► U nastavku su objave za projekt „Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete – aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima“:

- <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/motivacijska-radionica-udomiteljstvo-kao-poziv-je-li-to-za-mene/62490> objava 02.02.23. O održavanju motivacijske radionice za građane
- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzana-predavanja-za-strucnjake-14-12-i-16-12-2022/> objava o održanim predavanjima za stručnjake
- <https://www.ti-si-sunce.hr/motivacijsko-predavanje-udomiteljstvo-kao-poziv-je-li-to-za-mene/> objava o odražanom motivacijskom predavanju za zaposlenike In2
- <https://www.ti-si-sunce.hr/online-grupa-podrske-za-udomitelje-16-11-2022-tema-razvoj-samopouzdanja-djeteta/> objava o odražanoj grupi podrške za udomitelje
- <https://www.ti-si-sunce.hr/zlatna-kartica-it-radionica-za-udomitelje/> objava 9.11.22. o posjeti udomiteljskih obitelji izložbi “World of robots” u sklopu Zlatne kartice (IT tečaj)
- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzano-predavanje-zona-oslobodenja-od-stresa-za-udomitelje-26-10-2022/> objava 28.10.22. o održanoj radionici „Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“ održana 26.10.22.
- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzane-grupe-podrske-za-udomitelje-srpanj-rujan-listopad-2022/> objava 21.10.22. o održanim grupama podrške
- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzana-predavanja-za-udomitelje-kolovoz-listopad-2022/> objava 21.10.22. o održanim predavanjima za udomitelje

► **U nastavku su objave za projekt „Životne vještine za mlade Rome“:**

- <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzane-edukativne-radionice-u-os-cestica-za-djecu-romske-manjine/> objavljeno 15.3.23.
- https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-AKTINOSTI-ZA-DJECU-I-RODITELJE-Zivotne-vjestine-za-mlade-Rome-drugacija-buducnost_compressed.pdf objavljeno 20.10.22.
- http://os-cestica.skole.hr/?news_hk=1&news_id=2251&mshow=290#mod_news OŠ Cestica stavila obavijest na svoje stranice o provedbi radionica za svoje učenike u sklopu projekta “Životne vještine za mlade Rome- drugačija budućnost”
- https://www.facebook.com/photo/?fbid=695490909278864&set=a.553332546828035&locale=hr_HR objava 6.9.23. o održanim radionicama Imbriovec Jalžabetski
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=692151279612827&set=pcb.692151339612821> objava 31.8.23. o održanom okruglom stolu za stručnjake
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=602333518594604&set=a.553332546828035> objava 8.4.23. o Međunarodnom danu Roma
- <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02dQUWCSFbK1dHp1RyardLJX5wBndEmZg1qaciVqnsa4abzSSoWuRtdRfpuuwamfo9I> objava 15.3.23. o održanim radionicama u OŠ Cestica
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=692151279612827&set=pcb.692151339612821> objava 31.8.23. o održanom okruglom stolu za stručnjake
- <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02WKabfNDUGdNRuaftmDQbj5QZrPvr dU1ycwQWtFWUzjZ2Ji8M8XyDe9CHtpSd8ZKJl> objava 4.7.23. o podijeljenim brošurama maturantima u TŠK
- <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02d6BNy5VjmjAZnZrUZ9vDaQ2e5NNj4X3D71eXytRLKDHJbaZJWYSDRT4YyAKjA4X1l> objava 15.6.23. o odražanoj radionici U OŠ V. Vidrića Kutina
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=602333518594604&set=a.553332546828035> objava 8.4.23. o Međunarodnom danu Roma
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=593788509449105&set=a.553332546828035> objava 24.3.23. o održanim radionicama u Tehničkoj školi Kutina.
- <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid04FoPBxrETw1P8RvZpg4WrRvAjtNazn3ZQqxYGVpwZpDX2THJp63FBvzKrxfdFaeTl> objava 18.1.23. o održanoj radionici u OŠ M. Lovraka, Kutina

8. ZAKLJUČAK

I tijekom 2023. godine Centar Sunce je djelovao uspješno u okviru svoje misije, vizije, ciljeva, Statuta, strateških i operativnih ciljeva te kadrovskih i financijskih mogućnosti. Bili smo aktivni u našim glavnim područjima djelovanja s projektima koji odgovaraju na potrebe korisnika te s inovativnim projektima/programima.

Redovite supervizije svih suradnika koji pružaju psihosocijalne usluge klijentima pokazuju visoki standard brige o stručnim suradnicima i kvaliteti njihovog tretmanskog rada.

U financijskom, kadrovskom i programskom smislu i ove godine bilježimo rast i napredak naše Udruge. Centar Sunce je raspolagao sredstvima dovoljnim za dalje stručno aktivno i financijski likvidno djelovanje. Očuvana je likvidnost organizacije i aktivnosti Centra Sunce kao i njihova dostupnost korisnicima. Volonterski angažman profesionalaca i studenata je kontinuiran, vodeći računa da se kvalitetno pokriju sve potrebe korisnika. Svim tim smo postigli neprekinut kontinuitet svih planiranih aktivnosti te strateških i operativnih ciljeva za 2023. godinu, a također pokrenuti su novi programi i ostvarena je nova suradnja s novim udrugama i institucijama.

Kako bismo osigurali sredstva za nastavak programa i aktivnosti, redovito smo aplicirali na natječaje tijekom 2023. godine. Naši programi pokrili su potrebe naših korisnika. Prisutni smo u medijima i tako smo dosegli do velikog broja direktnih i indirektnih korisnika.

Plan u 2024. godini primarno je sudjelovati na domaćim i EU natječajima, kako bismo osigurali sredstva za kontinuitet postojećih aktivnosti te planiramo oživjeti gospodarsku djelatnost s ciljem održivosti udruge i mogućnosti da provodimo Europske projekte za koje trebamo osigurati sufinanciranje ili pak predujam do nadoknade svih sredstava za pojedini projekt. Sve s ciljem kako bismo osigurali nadogradnju postojećih projekata i programa i kako bismo pokrenuli nove programe/projekte za korisnike te dalje radili na brojnosti i kvaliteti tima Centra Sunce i pružanju kvalitetnih usluga korisnicima.

Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce

Albaharijeva 2

10 000 Zagreb

092 1710 140, 01 3837 873

Web stranica: www.ti-si-sunce.hr

E-mail: info@ti-si-sunce.hr

Facebook: [CentarSunce](#) i [Moje-pravo-na-igru-i-sport](#)

Twitter: [TiSiSunce](#)

Instagram: [MojePravoNaIgruSport](#) i [moje_pravo_na_rukomet](#)